

MUISTIO

Interreg-ohjelmien rakenne ohjelmakaudella 2020+

DG REGIO, Bryssel 27.3.2018 klo 10.00-11.00

Osallistajat:

Nathalie Verschelde, Deputy Head of Unit, European Cross-border co-operation, DG Regio
Ivan Fecenko, Central Baltic-ohjelman desk officer, DG Regio

Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja, Varsinais-Suomen liitto
Niklas Ulfvens, vs. aluekehitysjohtaja, Pohjanmaan liitto
Krista Taipale, kansainvälisten asiain päällikkö, Uudenmaan liitto / Helsinki EU-office
Toni Vanhala, kansainvälisten asiain päällikkö, Kymenlaakson liitto
Eero Venäläinen, kehittämisspäällikkö, Uudenmaan liitto

Keskustelumuistio:

Esittäytymiskierroksen jälkeen Tarja Nuotio avasi keskustelun tuomalla esiin läsnäolleiden maakuntien huolen Euroopan alueellisen yhteistyön ns. A-ohjelmien, erityisesti merirajaohjelmien tulevaisuudesta. Keskustelussa koheesiopolitiikan jatkamisesta on esitetty näkemyksiä, joiden mukaan ohjelmien määrää tullaan vähentämään ja kyseiset ohjelmat yhdistettäisiin valtioiden välisiin ns. Interreg B-ohjelmiin. Tarja Nuotio pyysi Nathalie Verscheldeä avaamaan komission näkökantoja ja suunnitelmia asian suhteen.

Nathalie Verschelde selvitti DG Region näkemyksiä seuraavasti:

EU:n tulevaan monivuotiseen budjettikehykseen on Iso-Britannian EU-eron myötä tulossa arviolta 15 % leikkaus. Lisäksi budjettiin tullaan sisällyttämään määrärahoja uusille hallinnonaloille, kuten maahanmuutto- ja turvallisuuspolitiikka. -Vanhat perinteiset hallinnonalat, kuten koheesiopolitiikka, eivät ole kaikkein trendikkäimpiä aiheita, kun EU:ssa keskustellaan budjettirahoituksen kohdentamisesta. Verschelden mukaan koheesiopolitiikkaan kohdistuu suoranaista uhkaa, sillä budjettileikkauksia on varmasti tulossa, mutta on avoin kysymys, kuinka paljon leikataan.

Euroopan alueellisen yhteistyön eli Interregin osalta Verschelde totesi, että sen olemassaoloa ei kukaan ole varsinaisesti kyseenalaistanut. Nekin jäsenvaltiot, jotka muuten suhtautuvat koheesiopolitiikan jatkamiseen kriittisesti, ovat kuitenkin kiinnostuneet hyötymään alueellisen yhteistyön ohjelmista.

Joka tapauksessa myös Interreg-ohjelmien osalta on varauduttava leikkauksiin. Komission puheenjohtaja Junckerin ja komissaari Öttingerin kirje pääosastoille sisältää viestin, jonka mukaan pääosastojen tulee tarkastella kriittisesti budjettisisältöjään ja pohtia uusia vaihtoehtoja: kuinka saadaan aikaan hyviä tuloksia vähemmällä rahoituksella.

Tältä pohjalta DG Regiossa on tarkasteltu mahdollisuutta muuttaa ohjelmarakenteita erityisesti meriraja-alueilla, kuten Itämeren tai Adrian-Joonianmeren alueella. Yhtenä vaihtoehtona on pohdittu ohjelmien määrän vähentämistä, jotta välttyttäisiin päällekkäisyyksiltä. Budjetin leikkautuessa on haettava säästöjä mm. ohjelmien hallinnosta; Verschelden mukaan ei olisi hallinnollisesti järkevää jatkaa ohjelmia, jos niiden käytettävissä oleva myöntövaltuus olisi esim. 20 miljoonaa euroa ohjelmakauden aikana.

Karsintaa halutaan kohdentaa erityisesti merirajaohjelmiin, mutta myös maarajaohjelmia ollaan yhdistämässä, esim. Saksan ja Puolan rajalla.

Itämeren alueen ohjelmien osalta on esitetty ajatus, että ohjelmarakennetta uudistettaisiin niin, että nykyiset kolme merirajaohjelmaa (South Baltic, Central Baltic ja Botnia Atlantica) yhdistettäisiin Itämeren B-

ohjelmaan (Baltic Sea Region Program). Pohjoisen ohjelma jäisi ennalleen, koska se sisältää myös maarajan. Samoin Juutinrauman ohjelma, koska silta on vahva yhdistävä tekijä(!).

Yhdistämistä ei kuitenkaan olisi tarkoitus toteuttaa puhtaasti fuusioimalla nykyiset ohjelmat, vaan myös B-ohjelman sisällön ja hallintojärjestelmän osalta olisi tehtävä uudistuksia. Alueellinen fokus halutaan säilyttää, samoin tuloksellisuus. Uuteen ohjelmaan voisi tulla alaohjelmia samaan tapaan kuin Central Balticissa 2007-2013, jolloin kahdenvälisen tai rajallisia kumppanimääriä sisältävien projektien hyväksyminen olisi osa ohjelman toimintaperiaatetta. Tähän malliin sisältyisi myös useampien alueellisten valintakomiteoiden nimeäminen, joilla olisi selkeä päätöksentekorooli projektien valinnassa.

Ko. malli lisäisi ohjelmabyrokratiaa, mutta toisaalta ehkä varmistaisi alueiden vaikutusvallan ohjelman päätöksenteossa; edellyttäen, että ko. valintakomitealla olisi riittävästi myöntövaltuutta käytettävissä myös keskikokoisiin ja tarvittaessa suurempiinkin projekteihin.

Yhtenä keinona vastata budjetin pientymiseen nähtiin EU:n rahoitusosuuden pienentäminen projektien osarahoituksessa ja vastaavasti projektitoimijoiden omarahoitusosuuksien kasvattaminen. Tämän myötä projektitoimijoiden sitoutuminen ja projektien laatu yleisesti ottaen paranee. Verschelde totesi, että EU-osarahoituksen pienentämistä tullaan hyvin todennäköisesti ehdottamaan. 85-prosentin tukitasoja tuskin enää nähdään Interregissä tulevilla ohjelmakaudella.

Interregin osuus on vain 3 % koheesiopolitiikan kokonaisuudesta ja sillä on usein tapana jäädä jalkoihin, kun jäsenvaltiot painottavat rakennerahasto-ohjelmien rahoituskehystä. Kansallisen tason allokatiot vaikuttavat Interreg-ohjelmien kokoon. DG Regio ottaa mielellään vastaan konkreettisia ehdotuksia rajat ylittävän yhteistyön kehittämisestä niin ja pyysi alueita pohtimaan mitä voitaisiin tehdä, jotta mm. Central Baltic-ohjelmassa hyväksi todettuja toimintatapoja voitaisiin jatkaa.

-Komission päätöksenteko etenee nopealla aikataululla. Budjettiehdotus valmistuu 2.5. ja lakiesitykset 29.5., jolloin monivuotinen rahoituskehys (MFF) julkaistaan kokonaisuudessaan.

Johtopäätös:

Maakunnat jättivät DG Regiolle kannanoton (liitteenä), jossa painotetaan A-ohjelmien jatkamista nykyisessä muodossa. Nathalie Verschelde korosti, että mitään päätöksiä ei ole vielä tehty, mutta maakuntien edustajien johtopäätös tapaamisen perusteella on, että komissio tulee hyvin todennäköisesti tekemään ehdotuksen ohjelmien määrän vähentämisestä niin, että Itämeren alueella Central Baltic, Botnia Atlantica ja South Baltic-ohjelmat sulautetaan Itämeri-ohjelmaan. Vaikuttamisen painopiste A-ohjelmien jatkon puolesta täytyy komission esityksen julkistamisen jälkeen siirtää jäsenvaltioiden koheesiopolitiikasta vastaaviin ministeriöihin ja Euroopan parlamenttiin sekä Alueiden komiteaan. Mikäli komission ehdotus kuitenkin menee läpi, maakuntien tulee päästä vaikuttamaan uuden Itämeri-ohjelman sisältöön ja hallintorakenteisiin huomattavasti nykyistä paremmin.

**CPMR:n koheesiopolitiikan asiantuntijoiden tapaaminen
Helsinki EU-office klo 13.30-14.30**

Osallistujat:

Estela Lopez-Hermoso, Policy Analyst, CPMR

Lucille Ehrhardt, Policy Officer, CPMR

Maakuntien edustajat samat kuin yllä

Keskustelu:

Tuotiin esille aamupäivän keskustelu DG Regiossa ja huoli A-ohjelmien osalta. Todettiin komission valmistelun nopea aikataulu.

CPMR:n edustajat kertoivat, että kaavailuissa on ollut esillä myös Interregin neljäs osa-alue, joka olisi älykäs erikoistuminen.

CPMR on tekemässä jäsenalueilleen kyselyä Euroopan Alueellisen yhteistyön osalta ja on tarkoitus, että järjestö päättää EAY-kannanotosta Political Bureauun kokouksessa Pärnussa kesäkuussa.

Todettiin, että kireän aikataulun johdosta ei ehditä enää vaikuttamaan komission esityksen sisältöön, mutta CPMR:n kannanotto tulee palvelemaan asian käsittelyä jäsenvaltioissa ja Euroopan parlamentissa.

Krista Taipale ehdotti, että CPMR yrittäisi vielä ennen komission esityksen julkaisemista järjestää tapaamisen DG Region pääjohtajan Marc Lemaitren kanssa EAY:n tulevaisuudesta.